

نارسایی حاد و مزمن کلیه

ناظر علمی: دکتر علیدادی

دفتر آموزش پرستاری و مامایی

سال 1402

نارسایی کلیه:

یکی از مهمترین بیماری های کلیوی نارسایی کلیه است این بیماری اغلب بی سر و صدا بروز کرده و به آرامی پیشرفت میکند و زمانی بیمار دچار علام آن می شود که دیگر کار از کار گذشته و عملکرد کلیه ها تا حد زیادی مختل شده است

نارسایی کلیه چیست و به چه علت رخ میدهد؟

به کاهش شدید عملکرد کلیه نارسایی کلیه میگویند که این نارسایی به دو نوع حاد و مزمن تقسیم میشود اگر کلیه ها به صورت ناگهانی از کار بیفتند مثلاً فردی در اثر تصادف یا حادثه خون زیادی از دست بدهد به نارسایی حاد مبتلا می شود از دست دادن خون، میزان کارکرد خون کلیه را که عضوی پر خون است به خطر می اندازد و باعث می شود در مدت کوتاهی از کار بیوفتد و نارسایی حاد ایجاد شود اما اگر عملکرد طبیعی کلیه ها بتدریج با اشکال مواجه شود نارسایی مزمن ایجاد می شود .

شایعترین علت نارسایی مزمن ابتلا به

بیماری دیابت است. بیماری دیابت به رگ های متوسط خون در افراد مبتلا آسیب می رساند و باعث ایجاد نارسایی در عضوهای مانند کلیه و چشم می شود. پس از آن پرفشاری خون دومین علت نارسایی مزمن کلیه محسوب می شود. از دیگر بیماری های ایجاد کننده این بیماری بزرگی پروستات است این عارضه می تواند جلوی ادرار را بگیرد. چنانچه فردی متوجه بیماری شود می تواند از ایجاد این نارسایی جلوگیری کند اما اگر از بیماری اطلاعی نداشته باشد نارسایی مانندگار خواهد شد. همچنین گاهی یکی از کلیه های بیمار در اثر عفونت از بین می رود و کلیه دوم اون نیز مبتلا به سنگ می شود اما فرد متوجه بیماری نمی شود و به همین دلیل هر دو کلیه از کار میفتد گاهی نیز نارسایی کلیه بر اثر بیماری های مادرزادی مانند کلیه های پلی کیستیک بوجود می آید

مصرف دارو هم میتواند باعث ایجاد نارسایی کلیه شود؟

مصرف دارو در دو حالت عوارض به همراه دارد نخست آنکه باعث نارسایی حاد کلیه میشود در این حالت ایجاد

نفرتيك يا التهاب سلول هاي بينابيني باعث نارسايي حاد كليه مي شود اين عارضه با مصرف دارو و درمان هاي نگهدارنده قابل برگشت است همچنين مصرف برخي داروها در دراز مدت باعث مي شود كليه ها كار كرد خود را از دست بدهند و به نارسايي برسند مشهور ترين اين داروها داروهاي ضد درد است بنابر اين توصيح ميشود از مصرف خودسرانه اين داروها جدا خودداري شود

آيا بيماري نارسايي كليه علامت مشخص دارد؟

از علائم اوليه و شايع نارسايي كليه كم خوني است علائم ديگر نارسايي مزمن كليه شامل كاهش وزن، ورم دست و پا، بي اشتهايي، خستگي مفرط و ساع شدن بوي بد دهان ميباشد.

رژيم غذايي مناسب براي اين گروه از افراد چيست؟

مصرف نمك در اين بيماران بايد محدود شود و غذاهاي كم پروتئين و كم چرب و غذاهاي گياهي بيشتر مورد استفاده قرار گيرد.

بعلت بروز اختلالات الكتروليتي در اين بيماران مخصوصا بالا رفتن پتاسيم اين افراد بايد از خوردن سبزي و ميوه هاي حاوي مقدار زياد پتاسيم مانند موز و سيب زميني اجتناب كنند. **بيماري نارسايي كليه چگونه درمان ميشود؟**

مهمترين اقدام براي درمان برطرف كردن عامل بيماري مثلا ديابت و فشارخون است تا باقي مانده بافت سالم كليه حفظ شود. در مراحل اوليه نارسايي كليه ممكن است بيمار با مصرف دارو بيمارش را كنترل كند اما اگر نارسايي كليه در مراحل پيشرفته باشد براي تصفيه خون بيمار بايد براي ادامه حيات از دياليز خوني يا دياليز صفاقي و در نهايت پيوند كليه استفاده كند. افراد بسته به شدت بيماري هفته اي دو يا سه مرتبه دياليز خوني يا صفاقي ميشوند. براي انجام پيوند هم بايد گيرنده اي از بستگان يا اهداكنندگان يا فردي كه دچار مرگ مغزي شده وجود داشته باشد كه با كليه بيمار سازگار باشد.

منبع: كتاب پرستار و دياليز

شماره تلفن بیمارستان: 05433295575-90

شماره داخلی: 1565-1566

آدرس لینک آموزشی بیمارستان:

<http://alihos.zaums.ac.ir/38109.page>

چنانچه نارسايي حاد باشد با رفع عامل نارسايي برطرف ميشود اما اگر مزمن باشد با مصرف دارو از بين نمي رود. داروهاي نگه دارنده كمك ميكند بيمار به زندگي ادامه دهد اما نارسايي باقي خواهد ماند.

آيا پيوند كليه در هر سني امكان پذير است؟

پيوند كليه محدوديت هايي دارد و در هر سني انجام نمي شود اين عمل براي افراد مسن بيش از 60 سال و كودكان زير 10 سال نتايج خوبي ندارد.

براي پيشگيري از ابتلا به بيماري نارسايي كليه چه توصيه اي داريد؟

مهمترين اقدام كنترل قند خون در افراد ديابتي و كنترل فشار خون در افراد مبتلا به پرفشاري خون است. همچنين سنگ ها و عفونت هاي ادراري را جدي بگيريد همچنين با به كار بردن رژيم غذايي مناسب از ابتلا به اين بيماري پيشگيري كنيد.